

Лекція 5

Додатньо визначені ядра.

[1, стор. 317 - 318], [1, стор. 325 - 327], [4, стор. 52 - 54]

Означення Неперервне ядро $K(x, y)$ називається додатньо визначеним, якщо $\forall f \in L_2(G) \quad (Kf, f) \geq 0$. Причому $(Kf, f) = 0 \Leftrightarrow \|f\|_{L_2(G)} = 0$.

Довільне додатньо визначене ядро є ермітовим (його білінійна форма (Kf, f) приймає дійсні значення).

Лема 1 Для того, щоб неперервне ядро було додатньо визначеним необхідно і достатньо, щоб його характеристичні числа були додатні.

Доведення: Необхідність: Для довільної власної функції $(K\varphi_k, \varphi_k) = \frac{1}{\lambda_k} > 0$
 $\lambda_k > 0$.

Достатність: Розглянемо Kf як джерелувато-зображувану функцію, згідно до теорема Гілберта – Шмідта

$$Kf = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(f, \varphi_k)}{\lambda_k} \varphi_k, \quad \text{тоді}$$

$(Kf, f) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(f, \varphi_k)}{\lambda_k} (\varphi_k, f) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{|(f, \varphi_k)|^2}{\lambda_k} > 0$. Отже квадратична форма додатньо визначена.

Таким чином додатність характеристичних чисел є критерієм додатної визначеності ядра.

Лема 2 Довільне додатньо визначене неперервне ядро має характеристичні числа і для них має місце варіаційний принцип:

$$\frac{1}{\lambda_k} = \sup_{\substack{f \in L_2(G) \\ (f, \varphi_i) = 0, i=1, k-1}} \frac{(Kf, f)_{L_2(G)}}{\|f\|_{L_2(G)}^2}, \quad k = 1, 2, \dots \quad (4.16),$$

$\lambda_1 \leq \lambda_2 \leq \lambda_3 \leq \dots$ $\varphi_1, \varphi_2, \varphi_3 \dots$ - ортонормована система власних функцій.

Доведення: З теореми Гілберта Шмідта функціонал (4.16) можна оцінити

$$\frac{(Kf, f)_{L_2(G)}}{\|f\|_{L_2(G)}^2} = \sum_{i=k}^{\infty} \frac{|(f, \varphi_i)|^2}{\lambda_i \|f\|^2} \leq \frac{1}{\lambda_k} \sum_{i=k}^{\infty} \frac{|(f, \varphi_i)|^2}{\|f\|^2} \leq \frac{1}{\lambda_k} \quad (\text{перша нерівність виконується}$$

оскільки λ_k – найменше характеристичне число в сумі, а друга випливає з нерівності

Бесселя) З іншого боку при $f = \varphi_k$ маємо $\frac{(K\varphi_k, \varphi_k)}{\|\varphi_k\|^2} = \frac{1}{\lambda_k}$. Тобто існує функція на якій

досягається верхня межа цієї нерівності.

Теорема 1 (Мерсера, Про регулярну збіжність білінійного ряду для ермітових ядер зі скінченною кількістю від'ємних характеристичних чисел) Якщо ермітове неперервне ядро $K(x, y)$ має лише скінчену кількість від'ємних характеристичних чисел, то його білінійний ряд

$$K(x, y) \square \sum_{i=1}^{\infty} \frac{\varphi_i(x) \overline{\varphi_i(y)}}{\lambda_i} \quad (4.17)$$

збігається в $\overline{G} \times \overline{G}$ абсолютно і рівномірно.

Доведення: Покажемо, що якщо ядро $K(x, y)$ - додатньо визначене, то $K(x, x) \geq 0, x \in \overline{G}$. Оскільки $K(x, y)$ - ермітове, то $K(x, x) = \overline{K(x, x)}$ і є дійсною функцією. Якщо існує хоча б одна точка, що $K(x_0, x_0) < 0, x_0 \in \overline{G}$, то виходячи з неперервності знайдеться і деякій окіл цієї точки $U(x_0, x_0) \subset G \times G$, що $\operatorname{Re} K(x, y) < 0, (x, y) \in U(x_0, x_0)$. Оберемо невід'ємну неперервну функцію $\varphi(x)$, яка відміна від нуля лише в $U(x_0, x_0)$ і отримаємо

$$(K\varphi, \varphi) = \int_{U(x_0, x_0)} K(x, y) \varphi(x) \varphi(y) dx dy = \int_{U(x_0, x_0)} \operatorname{Re} K(x, y) \varphi(x) \varphi(y) dx dy = < 0$$

Остання нерівність вступає в протиріччя з припущенням додатньої визначеності ядра.

Теорему достатньо довести для додатньо визначених ядер.

Розглянемо ядро $K^p(x, y) = K(x, y) - \sum_{i=1}^p \frac{\overline{\varphi_i(y)}\varphi_i(x)}{\lambda_i}$, де p - номер останнього від'ємного характеристичного числа, так що усі $\lambda_i, i = p+1, p+2, \dots$ є додатніми. Таким чином ядро $K^p(x, y)$ є неперервним та додатньо визначеним. А це означає, що $K^p(x, x) \geq 0, x \in \overline{G}$. Таким чином маємо нерівність:

$$\sum_{i=1}^N \frac{|\varphi_i(x)|^2}{\lambda_i} \leq K(x, x) \leq M, x \in \overline{G}, N = p+1, p+2, \dots \quad (4.18).$$

Розглянемо білінійний ряд $\sum_{i=1}^{\infty} \frac{\varphi_i(x)\overline{\varphi_i(y)}}{\lambda_i}$ і доведемо його абсолютну і рівномірну збіжність за критерієм Коші. Використовуючи нерівність Коші – Буняківського маємо:

$$\sum_{k=p}^{p+q} \frac{|\varphi_k(x)\overline{\varphi_k(y)}|}{\lambda_k} \leq \left[\sum_{k=p}^{p+q} \frac{|\varphi_k(x)|^2}{\lambda_k} \sum_{k=p}^{p+q} \frac{|\varphi_k(y)|^2}{\lambda_k} \right]^{1/2} \quad (4.19).$$

Але оскільки має місце (4.18), яка гарантує рівномірну збіжність ряду $\sum_{i=1}^{\infty} \frac{|\varphi_i(x)|^2}{\lambda_i}$, то білінійний ряд (4.17) збігається абсолютно і рівномірно (регулярно) в $\overline{G} \times \overline{G}$.

Зауваження 1 Теорема Гілберта - Шмідта і її наслідки, встановлені для ермітового неперервного ядра, залишаються вірними і для ермітового слабо полярного ядра.

Зауваження 2 Теорема Гілберта - Шмідта і формула Шмідта у випадку полярного ядра залишаються вірними, але з заміною рівномірної збіжності на середньоквадратичну.

§5. Задача Штурма - Ліувіля. Теорема Стеклова.

[1, стор. 336 - 344], [4, стор. 60 - 67]

Постановка задачі Штурма - Ліувілля:

Нехай L – диференціальний оператор другого порядку:

$$Lu = (-p(x)u')' + q(x)u = \lambda u, \quad 0 < x < l \quad (5.1),$$

$$l_1(u)|_{x=0} = h_1u(0) - h_2u'(0) = 0 \quad (5.2),$$

$$l_2(u)|_{x=l} = H_1u(l) + H_2u'(l) = 0 \quad (5.3),$$

$$p \in C^1([0, l]), \quad q \in C([0, l]), \quad q \geq 0, \quad p > 0, \quad h_1, h_2, H_1, H_2 \geq 0,$$

$$h_1 + h_2 > 0, \quad H_1 + H_2 > 0 \quad (5.4),$$

$$M_L = \{u: u \in C^2(0, l) \cap C^1([0, l]), u'' \in L_2(0, l), l_1u(0) = l_2u(l) = 0\} \quad (5.5),$$

область визначення оператора L .

Означення Знайти розв'язки задачі Штурма - Ліувілля означає знайти всі ті значення параметра λ , при яких гранична задача (5.1) – (5.4) має нетривіальний розв'язок. Ці значення називаються *власними значеннями* задачі Штурма-Ліувілля, а самі розв'язки – *власними функціями*.

Функція Гріна оператора L

Будемо припускати, що $\lambda = 0$ не є власним числом оператора L задачі Штурма – Ліувілля.

Розглянемо граничну задачу:

$$\begin{cases} (-p(x)u')' + q(x)u = f(x), & 0 < x < l \\ l_1(u)|_{x=0} = l_2(u)|_{x=l} = 0 \end{cases} \quad (5.6).$$

Припустимо що $f \in C(0, l) \cap L_2(0, l)$.

З припущення, що $\lambda = 0$ не є власним числом випливає, що задача (5.6) має єдиний розв'язок.

Розглянемо функції $v_i(x)$, $i = 1, 2$ - ненульові дійсні розв'язки однорідних задач

$$\text{Коші: } \begin{cases} (-p(x)v_i'(x))' + q(x)v_i(x) = 0, & i=1,2 \\ l_1 v_1|_{x=0} = 0 & l_2 v_2|_{x=l} = 0 \end{cases} \quad (5.7)$$

З загальної теорії задач Коші випливає, що розв'язки цих задач Коші існують, тому $v_i(x)$ – двічі неперервно диференційовані функції. Покажемо що $v_1(x)$, $v_2(x)$ – лінійно незалежні.

Припустимо що це не так і $v_1(x) = cv_2(x)$, тобто $v_1(x)$ задовольняє одночасно граничним умовам на лівому і правому краях. Тоді $v_1(x)$ – власна функція оператора L , і відповідає власному числу $\lambda = 0$, що суперечить припущенню, тому $v_1(x)$, $v_2(x)$ – лінійно незалежні. В цьому випадку визначник Вронського

$$w(x) = \begin{vmatrix} v_1 & v_2 \\ v_1' & v_2' \end{vmatrix} \neq 0.$$

Будемо шукати розв'язок задачі (5.6) методом варіації довільної сталої у вигляді: $u(x) = c_1(x)v_1(x) + c_2(x)v_2(x)$.

$$\text{Підставимо в рівняння: } (-p(c_1'v_1 + c_2'v_2 + c_1v_1' + c_2v_2'))' + q(c_1v_1 + c_2v_2) = f$$

Накладемо першу умову на коефіцієнти: $c_1'v_1 + c_2'v_2 = 0$, маємо:

$$-p'(c_1v_1' + c_2v_2') - p(c_1'v_1' + c_2'v_2' + c_1v_1'' + c_2v_2'') + q(c_1v_1 + c_2v_2) = f$$

Або $c_1Lv_1 + c_2Lv_2 - p(c_1'v_1' + c_2'v_2') = f$, оскільки $c_1Lv_1 = 0$, $c_2Lv_2 = 0$, то

$$-p(c_1'v_1' + c_2'v_2') = f, \text{ отже } c_1'v_1' + c_2'v_2' = -\frac{f}{p}.$$

Таким чином c_1' та c_2' повинні задовольняти системі лінійних диференціальних рівнянь:

$$\begin{cases} c_1'v_1 + c_2'v_2 = 0 \\ c_1'v_1' + c_2'v_2' = -\frac{f}{p} \end{cases}, \text{ визначник системи } w(x) = \begin{vmatrix} v_1 & v_2 \\ v_1' & v_2' \end{vmatrix} \neq 0.$$

Має місце рівність Ліувілля: $w(x)p(x) = w(0)p(0) = \text{const}$.

Розв'язавши систему рівнянь, отримаємо:

$$\begin{cases} c_1'(x) = \frac{1}{w(x)} \begin{vmatrix} 0 & v_2 \\ -\frac{f}{p} & v_2' \end{vmatrix} = \frac{v_2(x)f(x)}{p(0)w(0)} \\ c_2'(x) = \frac{1}{w(x)} \begin{vmatrix} v_1 & 0 \\ v_1' & -\frac{f}{p} \end{vmatrix} = -\frac{v_1(x)f(x)}{p(0)w(0)} \end{cases} \quad (5.8)$$

Знайдемо додаткові умови для диференціальних рівнянь (5.8).

$$l_1 u \Big|_{x=0} = h_1 (c_1(0)v_1(0) + c_2(0)v_2(0)) -$$

$$h_2 (c_1'(0)v_1(0) + c_2'(0)v_2(0) + c_1(0)v_1'(0) + c_2(0)v_2'(0)) = 0 \quad \text{враховуючи, що}$$

$$c_1'(0)v_1(0) + c_2'(0)v_2(0) = 0 \text{ маємо}$$

$$c_1(0)[h_1 v_1(0) - h_2 v_1'(0)] + c_2(0)[h_1 v_2(0) - h_2 v_2'(0)] = 0$$

Оскільки перший доданок дорівнює нулю, то остання рівність виконується коли $c_2(0) = 0$, аналогічно отримаємо, що $c_1(l) = 0$.

Проінтегруємо (5.8) отримаємо:

$$c_1(x) = -\int_x^l \frac{f(\xi)v_2(\xi)}{p(0)w(0)} d\xi, \quad c_2(x) = -\int_0^x \frac{v_1(\xi)f(\xi)}{p(0)w(0)} d\xi \quad (5.9)$$

Розв'язок граничної задачі (5.6) буде мати вигляд:

$$u(x) = -\int_0^x \frac{v_1(\xi)v_2(x)f(\xi)}{p(0)w(0)} d\xi - \int_x^l \frac{v_1(x)v_2(\xi)f(\xi)}{p(0)w(0)} d\xi \quad (5.10)$$

Визначимо функцію Гріна:

$$G(x, \xi) = -\frac{1}{p(0)w(0)} \begin{cases} v_1(\xi)v_2(x), & 0 \leq \xi \leq x \leq l \\ v_1(x)v_2(\xi), & 0 \leq x \leq \xi \leq l \end{cases} \quad (5.11)$$

Отже розв'язок граничної задачі (5.6) можна записати у вигляді:

$$u(x) = \int_0^l G(x, \xi) f(\xi) d\xi \quad (5.12),$$

$G(x, \xi)$ (дивись (5.11)) називається *функцією Гріна* оператора Штурма – Ліувіля. Попередні міркування доводять наступну лему.

Лема 3 Якщо $\lambda = 0$ не є власним числом задачі Штурма - Ліувіля (5.1) – (5.4), то розв'язок граничної задачі (5.6) існує та єдиний і представляється за формулою (5.12) через функцію Гріна (5.11).

Властивості функції Гріна

$$1. \quad G(x, \xi) \in C([0, l] \times [0, l]), \quad G(x, \xi) \in C^2(0 < x < \xi < l),$$

$$G(x, \xi) \in C^2(0 < \xi < x < l).$$

$$2. \text{ Симетричність: } G(x, \xi) = G(\xi, x), \quad x, \xi \in [0, l] \times [0, l].$$

3. На діагоналі $x = \xi$ має місце розрив першої похідної:

$$\frac{\partial G(\xi + 0, \xi)}{\partial x} - \frac{\partial G(\xi - 0, \xi)}{\partial x} = -\frac{1}{p(\xi)}, \quad \xi \in (0, l).$$

4. Поза діагоналлю $x \neq \xi$ функція Гріна задовольняє однорідному диференціальному рівнянню $L_x G(x, y) = 0$.

5. На бічних сторонах квадрату $[0, l] \times [0, l]$ функція Гріна $G(x, y)$ задовольняє граничним умовам $l_1 G|_{x=0} = l_2 G|_{x=l} = 0$.

6. Функція $G(x, \xi)$ є розв'язком неоднорідного рівняння: $L_x G(x, \xi) = -\delta(x - \xi)$, де $\delta(x)$ - дельта-функція Дірака.

Зведення граничної задачі з оператором Штурма - Ліувіля до інтегрального рівняння

Розглянемо граничну задачу з параметром

$$\begin{cases} Lu = (-p(x)u')' + q(x)u = f + \lambda u \\ l_1(u)|_{x=0} = 0 \\ l_2(u)|_{x=l} = 0 \\ f \in C(0,l) \cap L_2(0,l) \end{cases} \quad (5.13)$$

і покажемо що вона зводиться до інтегрального рівняння Фредгольма другого роду з дійсним, симетричним та неперервним ядром $G(x, \xi)$.

Теорема 2 (Про еквівалентність граничної задачі для рівняння другого порядку інтегральному рівнянню з ермітовим ядром) Гранична задача (5.13) при умові, що $\lambda = 0$ не є власним числом оператора L , еквівалентна інтегральному рівнянню Фредгольма другого роду:

$$u(x) = \lambda \int_0^l G(x, \xi) u(\xi) d\xi + \int_0^l G(x, \xi) f(\xi) d\xi, \quad u \in C([0, l]) \quad (5.14),$$

де $G(x, \xi)$ – функція Гріна оператора L .

Доведення: Необхідність Нехай виконується (5.13), тоді з леми 3 із заміною правої частини $f \rightarrow f + \lambda u$ розв'язок (5.13) можемо представити у вигляді:

$$u(x) = \int_0^l G(x, \xi) [\lambda u(\xi) + f(\xi)] d\xi, \quad \text{тобто } u(x) \text{ задовольняє інтегральному}$$

рівнянню (5.14).

Достатність. Нехай має місце рівність (5.14) і $u_0(x)$ її розв'язок. Розглянемо

граничну задачу:
$$\begin{cases} Lu = f + \lambda u_0 \\ l_1 u|_{x=0} = l_2 u|_{x=l} = 0 \end{cases}$$

За лемою 3, єдиний розв'язок цієї задачі задається формулою

$$u(x) = \lambda \int_0^l G(x, \xi) u_0(\xi) d\xi + \int_0^l G(x, \xi) f(\xi) d\xi, \quad \text{звідки випливає, що } u_0 \text{ задовольняє}$$

рівнянню $Lu_0 = f + \lambda u_0$, таким чином $u(x) = u_0(x)$ тобто u_0 є розв'язком крайової

задачі (5.13).

У випадку коли $f \equiv 0$, гранична задача (5.13) перетворюється в задачу

$$\text{Штурма–Ліувіля} \quad \begin{cases} Lu = \lambda u, & 0 < x < l \\ l_1 u|_{x=0} = l_2 u|_{x=l} = 0 \end{cases} \quad (5.13').$$

Задача Штурма - Ліувіля еквівалентна задачі про знаходження характеристичних чисел та власних функцій для однорідного інтегрального рівняння Фредгольма

$$u(x) = \lambda \int_0^l G(x, \xi) u(\xi) d\xi \quad (5.14')$$

при умові, що $\lambda = 0$ не є власним числом оператора L .

Покажемо як позбавитись цього припущення. Нехай маємо задачу Штурма – Ліувілля:

$$\begin{cases} Lu = \lambda u \\ l_1 u|_{x=0} = l_2 u|_{x=l} = 0 \\ 0 < x < l \end{cases} \quad (5.15).$$

Легко бачити, що $(Lu, u) \geq 0$, тобто власні числа невід'ємні.

Розглянемо граничну задачу:

$$\begin{cases} L_1 u \equiv (-p(x)u')' + (q(x) + 1)u = \mu u \\ l_1 u|_{x=0} = l_2 u|_{x=l} = 0, \mu = \lambda + 1 \end{cases} \quad (5.16).$$

Задача (5.16) з точністю до позначень співпадає з задачею Штурма – Ліувіля (5.1) – (5.3). Очевидно, що $\mu = 0$ не є власним числом задачі Штурма - Ліувіля (5.16) (бо тоді $\lambda = -1$ могло би бути власним числом задачі Штурма – Ліувілля (5.1) – (5.4)).

Введемо диференціальний оператор $L_1 u = (-pu')' + q_1 u = \mu u$

Отже, задача (5.16) еквівалентна задачі (5.15) при $\mu = \lambda + 1$, та еквівалентна

$$\text{інтегральному рівнянню } u(x) = (\lambda + 1) \int_0^1 G_1(x, \xi) u(\xi) d\xi \quad (5.17),$$

де $G_1(x, \xi)$ – функція Гріна оператора L_1 .

Таким чином, ввівши оператор L_1 і відповідну йому функцію Гріна $G_1(x, \xi)$, можна позбутися припущення, що $\lambda = 0$ не є власним числом задачі Штурма – Ліувілля.

Приклад Знайти розв’язок інтегрального рівняння

$$\varphi(x) = \lambda \int_0^1 K(x, y) \varphi(y) dy + x \text{ де } K(x, y) = \begin{cases} x(y-1), & 0 \leq x \leq y \leq 1 \\ y(x-1), & 0 \leq y \leq x \leq 1 \end{cases}$$

Розв’язання: Розв’язок будемо шукати за формулою Шмідта. Знайдемо характеристичні числа та власні функції ермітового ядра. Запишемо однорідне рівняння

$$\varphi(x) = \lambda \int_0^x y(x-1) \varphi(y) dy + \lambda \int_x^1 x(y-1) \varphi(y) dy$$

Продиференціюємо рівняння:

$$\varphi'(x) = \lambda \int_0^x y \varphi(y) dy + \lambda x(x-1) \varphi(x) + \lambda \int_x^1 (y-1) \varphi(y) dy - \lambda x(x-1) \varphi(x).$$

Обчислимо другу похідну:

$$\varphi''(x) = \lambda x \varphi(x) - \lambda(x-1) \varphi(x) \text{ Або після спрощення}$$

$\varphi'' = \lambda \varphi$. Доповнимо диференціальне рівняння другого порядку граничними умовами вигляду (5.2), (5.3)

$$\text{Легко бачити що } \varphi(0) = \lambda \int_0^0 y(0-1) \varphi(y) dy + \lambda \int_0^1 0(y-1) \varphi(y) dy = 0$$

$$\text{Аналогічно } \varphi(1) = \lambda \int_0^1 y(1-1) \varphi(y) dy + \lambda \int_1^1 1(y-1) \varphi(y) dy = 0$$

Таким чином отримаємо задачу Штурма - Ліувілля:

$$\begin{cases} \varphi'' = \lambda \varphi, & 0 < x < 1 \\ \varphi(0) = \varphi(1) = 0 \end{cases}$$

Для знаходження власних чисел і власних функцій розглянемо можливі значення параметру λ .

$$1. \lambda > 0, \quad \varphi(x) = c_1 \operatorname{sh}(\sqrt{\lambda}x) + c_2 \operatorname{ch}(\sqrt{\lambda}x).$$

$$\text{Враховуючи граничні умови, маємо систему рівнянь} \quad \begin{cases} c_1 \cdot 0 + c_2 = 0 \\ c_1 \operatorname{sh}(\sqrt{\lambda}) + c_2 \operatorname{ch}(\sqrt{\lambda}) = 0 \end{cases}$$

Визначник цієї системи повинен дорівнювати нулю.

$$D(\lambda) = \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ \operatorname{sh}\sqrt{\lambda} & \operatorname{ch}\sqrt{\lambda} \end{vmatrix} = -\operatorname{sh}\sqrt{\lambda} = 0. \quad \text{Єдиним розв'язком цього рівняння є}$$

$\lambda = 0$, яке не задовольняє, бо $\lambda > 0$. Це означає, що система рівнянь має тривіальний розв'язок і будь-яке $\lambda > 0$ не є власним числом.

2. $\lambda = 0$, $\varphi(x) = c_1 x + c_2$. З граничних умов маємо, що $c_1 = c_2 = 0$. Тобто $\lambda = 0$ не є власним числом.

$$3. \lambda < 0, \quad \varphi(x) = c_1 \sin(\sqrt{-\lambda}x) + c_2 \cos(\sqrt{-\lambda}x)$$

Враховуючи граничні умови, маємо систему рівнянь

$$\begin{cases} c_1 \cdot 0 + c_2 = 0 \\ c_1 \sin(\sqrt{-\lambda}) + c_2 \cos(\sqrt{-\lambda}) = 0 \end{cases} \quad \text{Визначник цієї системи прирівнюємо до нуля}$$

$$D(\lambda) = \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ \sin\sqrt{-\lambda} & \cos\sqrt{-\lambda} \end{vmatrix} = -\sin\sqrt{-\lambda} = 0. \quad \text{Це рівняння має зліченну множину}$$

розв'язків $\lambda_k = -(k\pi)^2, k = 1, 2, \dots$. Система лінійних алгебраїчних рівнянь має розв'язок $c_2 = 0, c_1 = c_1$.

Таким чином нормовані власні функції задачі Штурма – Ліувілля мають вигляд $\varphi_k(x) = \sqrt{2} \sin(k\pi x)$.

Порахуємо коефіцієнти Фур'є $f_n = (f, \varphi_n) = \sqrt{2} \int_0^1 x \sin(n\pi x) dx = \sqrt{2} \frac{(-1)^n}{n\pi}$.

Згідно до формули Шмідта розв'язок рівняння при $\lambda \neq \lambda_k$ має вигляд:

$$\varphi(x) = x - 2\lambda \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(-1)^{k+1} \sin(k\pi x)}{((k\pi)^2 + \lambda)k\pi}.$$

При $\lambda = \lambda_k$ розв'язок не існує, оскільки не виконана умова ортогональності вільного члена до власної функції.